

Raadsvergadering d.d. : 27 januari 2022

Afdeling : Beleid en Ontwikkeling

Portefeuillehouder : Wethouder M. Van Dalen

Onderwerp : Regiovisie Beschermd Wonen

Betreffend onderdeel : Taakveld 6 "Sociaal domein"
programmabegroting

Samenvatting

Gemeenten zijn met ingang van 2015 op grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning ervoor verantwoordelijk om voorzieningen voor beschermd wonen te bieden aan hun inwoners. Het Rijk en de VNG hebben afgesproken om voorlopig met de zogeheten centrumgemeentefunctie te blijven werken. Hierdoor heeft in onze regio gemeente Eindhoven de regierol gekregen met de bijbehorende financiële middelen.

Dit gaat vanaf 1 januari 2023 veranderen. Het Rijk voert gefaseerd over 10 jaar een doordecentralisatie van de middelen voor Beschermd Wonen door. Geleidelijk aan hevelen ze het budget voor inkoop en ondersteuning over van de centrumgemeenten naar alle gemeenten. Het Rijk en de VNG hebben afgesproken dat gemeenten daarvoor gezamenlijk in de regio een Regiovisie vaststellen.

De gemeenten in de regio Eindhoven hebben medio 2019 een regionaal plan van aanpak opgesteld. Kern van dit plan van aanpak was de beweging van 'Beschermd Wonen' naar 'Beschermd Thuis', waarbij inwoners met een intensieve zorgbehoefte méér in de eigen gemeente en in de wijk worden gehuisvest: zo 'thuis' mogelijk. Dit betekent o.a. dat er meer ondersteuning in de reguliere woonomgeving moet worden geleverd en meer woningen voor deze doelgroepen beschikbaar moeten komen. Deze beweging is gebaseerd op het advies van de landelijke Commissie Dannenberg.

De uitgangspunten uit dit plan van aanpak zijn verwerkt in de voorliggende regiovisie. Deze 'Regiovisie Doordecentralisatie Beschermd wonen 2022-2026' bevat de ambities, uitgangspunten en planning voor de inrichting van de regionale samenwerking en inkoop van Beschermd Wonen. De koers die hierin is neergelegd verwoordt het voornemen tot voortzetting van de regionale samenwerking en solidariteit bij inkoop van de maatwerkvoorziening Beschermd wonen.

Inleiding

In december 2020 hebben de colleges van de 15 gemeenten die samen Beschermd Wonen vormgeven, het Regioplan vastgesteld. De nu voorliggende Regiovisie is de nadere uitwerking hiervan en behandelt de onderwerpen die volgens de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) vastgelegd moeten zijn in een regiovisie Beschermd Wonen. Deze NvO bepaalt ook dat gemeenteraden de regiovisie moeten vaststellen. In het raadsvoorstel is nadere informatie opgenomen over de regiovisie en de argumenten en kanttekeningen met betrekking tot vaststelling hiervan.

Naast het vaststellen van de regiovisie moet ook het inkoopplan door de 15 colleges worden vastgesteld. Het inkoopplan Beschermd wonen vloeit voort uit de Regiovisie. Het inkoopplan geeft een vertaling van de Regiovisie naar concrete vereisten voor de inkoopprocedure. Deze worden vervolgens uitgewerkt in een set specifieke inkoopdocumenten. Dit advies is gebaseerd op een regionaal opgesteld advies voor alle 15 betrokken gemeenten.

Wat betekent het voor Bergeijk:

De beweging van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis heeft als doel om mensen zo veel mogelijk in hun eigen omgeving te ondersteunen. De verwachting is dat er daardoor minder mensen naar een Beschermd Wonen (intramuraal) gaan en meer in de eigen gemeente blijven wonen. Daarnaast wordt bij de uitstroom uit Beschermd Wonen gekeken of iemand terug kan keren naar de gemeente van herkomst, hierbij wordt er vanuit gegaan dat dit wenselijk is voor het herstel (sociaal netwerk).

Hierdoor zal er een grotere druk op de woningmarkt ontstaan. Waarbij het de vraag is of de huidige woningen geschikt zijn, nodig zijn voor deze doelgroep. In de Kempen wordt op dit moment gewerkt aan de woon-zorgvisie, Beschermd Wonen maakt daar onderdeel van uit. Hierbij wordt gekeken naar hoeveel woonruimte er nodig is en wat geschikte woonruimte voor deze doelgroep is.

De verwachte instroom/uitstroom is gemiddeld 2 mensen per jaar.

Deze beweging vraagt ook inzet op ons lokale veld: welke ondersteuning heeft iemand nodig en kunnen we die bieden. Wat kunnen we aan preventie doen en hoe nemen we de (woon)omgeving mee als iemand in de gemeente komt of blijft wonen.

Vanuit het project Beschermd Wonen wordt hierover in verschillende werkgroepen al nagedacht. De uitkomsten daarvan moeten lokaal verder uitgewerkt worden.

De komende drie jaar zullen worden gebruikt om binnen de gemeente te bepalen waar we op moeten inzetten.

Bij de inkoop is de keus gemaakt om te werken met percelen en gekoppelde producten. Aanbieders kunnen zich inschrijven voor het perceel BOVKempen, dat kan betekenen dat niet alle ondersteuning in Bergeijk geleverd kan worden. Dit wordt mede versterkt door het koppelen van de ondersteuningsproducten. Deze koppeling is echter nodig om de op- en afschaling van ondersteuning soepel te laten verlopen. Ook dit zullen we de komende drie jaar verder moeten uitzoeken, kunnen we met deze manier van inkopen onze eigen inwoners goed (genoeg) ondersteunen.

Advies van de Adviesraad Sociaal Domein: Wij steunen het uitgangspunt “van beschermd wonen naar beschermd thuis”.

Met twee leden van onze ASD hebben we deelgenomen aan de regionale inspraakavond voor alle betrokken adviesraden uit de regio. Wij herkennen ons in het uitstekende verslag hierover en vinden dat de opmerkingen van de adviesraden zorgvuldig zijn meegenomen in de uiteindelijke versie.

Voorstel

1. de Regiovisie Doordecentralisatie Beschermd Wonen 2022-2026 regio Eindhoven vast te stellen.

Beoogd effect

Er is passende ondersteuning in de vorm van ‘maatwerkvoorzieningen beschermd wonen’ voor onze inwoners gewaarborgd.

Argumenten

1.1 De NvO schrijft voor dat de regiovisie door de gemeenteraad wordt vastgesteld

Het Rijk en de VNG hebben voor de doordecentralisatie Beschermd Wonen aanvullende voorwaarden vastgesteld in de Norm voor Opdrachtgeverschap. Eén daarvan is dat gemeenteraden een regiovisie moeten vaststellen. Hierin moet van een heel aantal onderwerpen beschreven zijn hoe de regio daarmee om wil gaan. Deze onderwerpen zijn in de Regiovisie benoemd en omschreven.

1.2 De beoogde periode 2022-2026 geeft ruimte voor de gemeenteraden om na nadere uitwerking van onderwerpen opnieuw passende keuzes te maken

Deze Regiovisie is een document op hoofdlijnen en nadere uitwerking zal nog plaats moeten vinden. Ook zal moeten blijken hoe de doordecentralisatie uit gaat werken voor de individuele gemeenten. Daarvoor hebben we de periode 2022-2025 aangewezen. Wellicht leidt uitwerking tot andere keuzes, bijvoorbeeld ten aanzien van bepaalde producten die regionaal dan wel lokaal ingekocht gaan worden. Door een regiovisie voor de komende drie jaar vast te stellen, bieden we aanbieders en cliënten voldoende rust en zekerheid voor continuïteit van zorg, maar leggen we ons niet voor een te lange periode vast.

Kanttekeningen

1.1 Volgens de NvO moest de regiovisie in 2021 al zijn vastgesteld

De afgelopen periode heeft deze regio vooral veel werk gehad aan samenwerking en proces voor de doordecentralisatie. De opzet van de regiovisie is daardoor vertraagd. De termijn uit de NvO wordt daarom niet gehaald. Hierover is contact met de VNG. De regionale kwartiermaker geeft aan dat de voortgang in deze regio reden is voor extra aandacht. Er zijn diverse stappen ondernomen om de voortgang weer op orde te krijgen. Als de Regiovisie wel in februari 2022 door de gemeenteraden wordt vastgesteld, is dit voor de NvO voldoende geruststelling.

Financiën

De doordecentralisatie BW heeft voor elke gemeente financiële consequenties. Met de regio worden nog nadere afspraken gemaakt over de inzet van deze middelen. Alle gemeenten ontvangen vanaf 2023 middelen voor de nieuwe cliënten. De middelen voor bestaande cliënten worden in de loop van 10 jaar omgezet naar middelen per gemeente.

Hoe deze middelen precies gaan worden ingezet, wordt in een later stadium aan alle colleges voorgelegd. Naar ieders verwachting zijn de rijksinkomsten voldoende om onze regionale en lokale uitgaven te dekken en transformatie conform de regiovisie mogelijk te maken. Het vaststellen van de Regiovisie zelf heeft geen financiële consequenties.

Communicatie

De Regiovisie is in gezamenlijkheid met 15 gemeenten opgesteld en besproken in het regionaal Bestuurlijk overleg BW/MO. De diverse Wmo-adviesraden in de 15 gemeenten hebben kunnen reageren op de conceptregiovisie. Bij het raadsvoorstel zijn de reacties en de verwerking daarvan in de regiovisie als bijlagen toegevoegd.

Gedurende het inkooptraject en de implementatie zal gecommuniceerd worden met aanbieders en cliënten. Het streven is dat bestaande cliënten zoveel mogelijk continuïteit in hun zorg ervaren.

Uitvoering

Gelijk met het traject tot vaststellen van de Regiovisie wordt de inkoop vanaf 2023 voorbereid. De aanbesteding start naar verwachting 1 april 2022. Daarnaast is de regio bezig om aan de hand van een ontwikkelagenda de onderwerpen die nog nadere uitwerking vragen, op te pakken. De afspraken voortvloeiend uit de Regiovisie zullen vastgelegd worden in bestuurlijke afspraken. In de periode 2022-2025 zullen de voorbereidingen getroffen worden voor een nieuwe inkoop en nieuwe regionale afspraken vanaf 2026.

Bijlagen

1. Regiovisie
2. Presentatie Beschermd Wonen d.d. 13-10-2021
3. Reacties regionale Wmo-adviesraden op conceptregiovisie

Advies Raadscommissie

De commissie MZ heeft in haar vergadering d.d. 27 januari 2022 geadviseerd om het stuk door te geleiden naar de raadsvergadering van 11 januari 2022 als **hamerstuk/bespreekstuk**.

<Wordt ingevuld door Griffier>

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

H.A.J. Loos
Secretaris

A. Callewaert – de Groot
Burgemeester